

**Ўзбекистон Республикаси номидан
Ҳал қилув қарори**

Каттақўрғон тумани

2023 йил 15 декабрь

Каттақўрғон туманлараро иқтисодий судининг судьяси М.Тоғаев раислигида, судья ёрдамчиси Ж.Сагдуллаевнинг суд мажлиси котиблигида, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Самарқанд вилоят ҳудудий бошқармасининг даъвогар “Оқтошдон” акциядорлик жамияти манфаатида жавобгар "NE`MATJON FAYZLI DALASI" фермер хўжалигига нисбатан берган даъво аризаси асосида қўзғатилган иқтисодий ишни, Каттақўрғон туманлараро иқтисодий суди биносида, очиқ суд мажлиси муҳокамасида, даъвогар вакили Ф.Зиядуллаев (ишончнома асосида) иштирокида кўриб чиқиб, суд қуйидагиларни,-

А Н И Қ Л А Д И:

Каттақўрғон туманлараро иқтисодий судига Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Самарқанд вилоят ҳудудий бошқармаси даъвогар “Оқтошдон” акциядорлик жамияти манфаатида даъво аризаси билан мурожаат қилиб, даъво талабида жавобгар "NE`MATJON FAYZLI DALASI" фермер хўжалигидан асосий қарз ва унга ҳисобланган пеня, жами 51633051,34 сўм ва 33 000 сўм почта харажатларини ундиришни, ишни палата вакили иштирокисиз кўриб чиқишни сўраган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 127-моддаси тартибида суд муҳокамасининг вақти ва жойи тўғрисида хабардор қилинган жавобгар суд мажлисига вакил иштирокини таъминламади.

Ўзбекистон Республикаси ИПКнинг 170-моддаси 3-қисмига асосланиб, суд низони палата ва жавобгар иштирокисиз кўриб чиқишни лозим деб топди.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакили судга кўргазма бериб, жавобгар суд муҳокамаси кунига қадар қарзини умуман (қисман) тўлаб бермаганлигини билдириб, даъво талабини тўлиқ (қисман) қаноатлантиришни сўради.

Суд даъвогар вакилининг фикрини тинглаб, иш ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, қуйидаги асосларга кўра даъвогарнинг даъво аризасини қаноатлантиришдан рад қилишни лозим деб топди.

Иш ҳужжатларидан аниқланишича, "NE`MATJON FAYZLI DALASI" фермер хўжалиги (кейинги ўринларда “Хўжалик”) ва “Оқтошдон” АЖ (кейинги ўринларда “Тайёрловчи”) ўртасида бошоқли дон харид қилиш бўйича контрактация шартнома тузилган.

Шартнома шартларига кўра, “Тайёрловчи” томонидан “Хўжалик”ка бошоқли дон етиштириш учун уруғлик ғалла ва (ёки) маблағлар бўнак сифатида етказиб берилган.

Шартноманинг 3.3-бандида, “Хўжалик” уруғлик қийматининг 30 фоизидан кам бўлмаган миқдорда олдиндан, қолган фоизини уруғликни олган

пайтдан бошлаб 60 кундан кечиктирмасдан тўлаб бериши лозимлиги кўрсатилган.

Иш ҳужжатларига илова қилинган ҳисоб-варақ фактурасига кўра жавобгар уруғлик ғаллани қабул қилиб олган. Бироқ, даъвогарга умуман дон маҳсулоти топширилмаган. Натижада, даъвогар олдида олинган бўнак ҳисобидан 51633051,34 сўм қарз бўлиб қолган.

Даъвогар талаб хати билан жавобгарга расман мурожаат қилиб, мавжуд 34 422 034 сўм қарздорлигини 10 кун муддатда тўлаб беришни талаб қилган.

Жавобгар даъвогарнинг ушбу талабномасига муносабат билдирмаган ва талабномада белгиланган муддатда мавжуд қарзларини тўлаш чораларини кўрган.

Шартномага асосан тўланиши лозим бўлган уруғлик тўловларидан юзага келган қарздорлик шартнома шартларига кўра тўлов муддати кечиктирилган ҳар бир кун учун жами ҳисоблаган пеняси 17 211 017,11 сўмни ташкил қилган.

Бироқ, даъвогар судга даъво аризаси билан мурожаат қилмасдан олдин жавобгар томонидан 34 422 034 сўм асосий қарзни тўлиқ тўлаган. Ушбу ҳолат жавобгар вакили томонидан судга тақдим этилган маълумотномаси билан ўз тасдиғини топади.

Шу сабабли суд, даъвогарнинг жавобгардан 34 422 034 сўм асосий қарзни ундириш тўғрисидаги даъво талабини асоссиз деб ҳисоблайди, бироқ жавобгар томонидан асосий қарз тўлиқ тўлаб берилганлигини инобатга олиб, даъво талабини қаноатлантиришдан рад этишни лозим топади.

Шу билан бирга суд, давлат божи ва почта харажати масаласини муҳокама қилиб, Ўзбекистон Республикасининг Иқтисодий процессуал кодекси 116, 118-моддасига мувофиқ, давлат божи ва почта харажатини тўлиқ ҳажмда даъвогар зиммасига юклашни лозим топади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118, 176-180, 186-моддаларига асосланиб, суд-

Қ А Р О Р Қ И Л Д И:

Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси Самарқанд вилояти ҳудудий бошқармасининг даъвогар “Оқтошдон” АЖ манфаатида жавобгар "NE`MATJON FAYZLI DALASI" фермер хўжалигига нисбатан берган даъво аризаси рад қилинсин.

Даъвогар “Оқтошдон” АЖ ҳисобидан давлат бюджетига (Суд ҳокимияти органларини ривожлантириш жамғармасига) 1 032 661,03 сўм давлат божи ундирилсин.

Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргач, ижро варақаси берилсин.

Ҳал қилув қароридан норози бўлган томон Каттақўрғон туманлараро иқтисодий суди орқали Самарқанд вилоят иқтисодий судига бир ойлик муддат ичида апелляция тартибида, қонуний кучга киргач, бир ой ичида кассация тартибида шикоят беришга (протест келтиришга) ҳақли.

Судья

М.Тоғаев

